

شورای تخصصی تحول و نوسازی نظام آموزشی و

(کمیسیون علمی پژوهشی جنبش نرم‌افزاری و نهضت تولید علم)

اعضای شورا:	دکتر رضا داوری اردکانی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
دکتر محمدرضا مخبر دزفولی عضو و دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر حسین کچوئیان عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
دکتر صادق واعظزاده عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و معاون علمی و فناوری رئیس جمهور	دکتر جعفر توفیقی
دکتر محمدرضا عارف عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر علی اصغر فانی
وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر مسعود پزشکیان
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر کمال خرازی
وزیر آموزش و پرورش و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر منصور کبگانیان عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
دکتر حمیدرضا طیبی رئیس جهاد دانشگاهی و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر محمدعلی کی‌نژاد عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
دکتر علی شریعتمداری عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر جمشید جعفرپور
حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر محسن قمی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر بابک نگاهداری
	حجت الاسلام بهرام محمدیان دبیر کمیسیون آموزش و پرورش
	دکتر مهر محمدی مسئول اجرای سند ملی آموزش و پرورش
	کارشناسان شورا:
	آقای غلامرضا بصیرنیا
	آقای عطاءالله عباسی
	آقای حامد اولیایی

مقدمه:

با توجه به اهمیت بحث «جنبش نرم‌افزاری و تولید علم» در توسعه کشور و تاکیدات مقام معظم رهبری پیرامون این موضوع و ماموریتی که در این ارتباط از سوی ایشان به شورای عالی انقلاب فرهنگی محول گردید، کمیسیون علمی پژوهشی جنبش نرم‌افزاری و تولید علم شورای عالی انقلاب فرهنگی در آذرماه ۱۳۸۴ در دبیرخانه شورای عالی با هدف پیگیری دغدغه‌های معظم له در ارتباط با توسعه مرزهای علمی کشور به سمت استفاده هوشمندانه از آخرین یافته‌های علمی و طرح ایده‌های نو در قالب نواندیشی علمی تشکیل گردید تا در موازنه علمی جهان، جایگاه ایران هم به عنوان تولیدکننده علم و فناوری مشخص گردد.

کمیسیون علمی پژوهشی جنبش نرم‌افزاری و نهضت تولید علم برای نیل به این هدف و بر اساس تقسیم کاری در شورای عالی انقلاب فرهنگ بر حوزه علوم پایه و به علوم استراتژیک (فناوری‌های برتر) یعنی نانو تکنولوژی، بیوتکنولوژی، فناوری اطلاعات، هوافضا و زیست محیطی متمرکز گردید و بر اساس اولویت، سیاست‌هایی را در راستای پیگیری این موارد جهت طرح در شورای عالی انقلاب فرهنگی به شورا ارسال نمود. این روند ادامه یافت تا حکم مقام معظم رهبری در تعیین اعضای جدید شورای عالی انقلاب فرهنگی و دستور ایشان مبنی بر پیگیری بر اولویت کار تحول و نوسازی نظام آموزشی کشور از آموزش و پرورش تا آموزش عالی ابلاغ گردید و این کمیسیون اخیراً در ادامه وظایف قبلی خود و با اخذ وظایف جدید محوله از سوی معظم له

به عنوان یکی از شوراهای دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی تحت عنوان شورای تخصصی تحول و نوسازی نظام آموزشی شورای عالی انقلاب فرهنگی تعیین گردید تا با رهنمودهای مقام معظم رهبری و همچنین حضور و مشارکت فعال اعضای محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی و بهره‌گیری از دیدگاه صاحب‌نظران و نخبگان با سرعت و به دقت اولویت‌هایی را که مورد مطالبه مقام معظم رهبری می‌باشد، محقق نماید و در راستای توسعه و پیشرفت علمی کشور سیاست‌های مناسب را برای تحول و نوسازی نظام آموزشی و همچنین ارتقای وضعیت علمی کشور برای بررسی و تصویب به شورای عالی انقلاب فرهنگی پیشنهاد نماید. آنچه که در پی می‌آید در حقیقت ابتدا گزارش کمیسیون علمی پژوهشی جنبش نرم‌افزاری و نهضت تولید علم شورای عالی انقلاب فرهنگی است و در محتوای گزارش به فعالیت چهار ماهه شورای تخصصی

کمیسیون علمی پژوهشی
جنبش نرم‌افزاری و نهضت

تولید علم از آذرماه ۱۳۸۴

بر فناوری‌های برتر؛

یعنی نانو تکنولوژی،

بیوتکنولوژی، فناوری

اطلاعات، هوافضا و

زیست محیطی متمرکز گردید

تحول و نوسازی نظام آموزشی نیز پرداخته شده است. این شورا پس از اتمام اسناد فناوری‌های برتر بر روی تحول و نوسازی نظام آموزشی متمرکز می‌شود.
عملکرد:

از مهر ۸۵ تا مهر ۸۶ گزارش‌های زیر در کمیسیون علمی و پژوهشی جنبش نرم‌افزاری و تولید علم و شورای تخصصی نوسازی نظام آموزشی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است که رئوس آنها را اشاره می‌نمایم: گزارش مهندسی فرهنگی علم و نظام جامع علمی کشور، گزارش مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی، گزارش وضعیت زیست فناوری و عملکرد دستگاه‌های مختلف کشور در این زمینه، گزارش وضعیت سند ملی آموزش و پرورش، گزارش اقدامات صورت گرفته و برنامه‌های آتی وزارت بهداشت در حوزه اجرای سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه و اسناد علمی کشور، گزارش اول وضعیت فناوری اطلاعات و برنامه‌های شورای عالی اطلاع رسانی، گزارش برنامه‌های ۱۰ ساله فضایی کشور توسط وزارت دفاع، گزارش رییس سازمان فضایی کشور در ارتباط با برنامه‌های هوافضا، گزارش سند جامع زیست فناوری کشور، گزارش عملکرد شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و چشم‌انداز آینده آن، گزارش اول نماینده معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور از روند اجرای فصل چهارم قانون برنامه چهارم توسعه و گزارش دوم وضعیت فناوری اطلاعات و برنامه‌های شورای عالی اطلاع رسانی، گزارش وضعیت فناوری اطلاعات و برنامه‌های آن در حوزه وزارت صنایع،

گزارش وضعیت فناوری اطلاعات و برنامه‌های آن در حوزه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، گزارش وضعیت فناوری اطلاعات و برنامه‌های آن در حوزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بودند.

پیشنهادی در راستای تحول و نوسازی نظام آموزشی کشور، گزارش بررسی وضعیت محیط زیست و تهیه سند جامع هوافضا می‌باشند.

همچنین در بیان خلاصه ای از جلسات یک سال گذشته (از مهر

فرهنگی و سنجش تاثیر عوامل جهانی، تعیین شاخص و معیارهای مشخص قابل اندازه گیری برای سنجش میزان پیشرفت در دستیابی به اهداف، همسو کردن مهندسی فرهنگی با سند چشم انداز، قانون اساسی، رهنمودهای امام راحل و فرمایشات مقام معظم رهبری و تاکید بر ترسیم کلیات نقشه مهندسی فرهنگی در تهیه سند تاکید شد.

از دیگر جلسات در این شورا بررسی وضعیت زیست فناوری و عملکرد دستگاه های مختلف در راستای تدوین سند جامع زیست فناوری (ارایه گزارش در دو مرحله) بود که از جمله چالش ها و تهدیدهای عمده در این بحث می توان به مواردی

چون: موقعیت های خوب و مناسب برای ادامه تحصیل و کار در خارج از کشور، عدم امکان خریداری برخی کالاها و دستگاه های ضروری مانند فرمانتور، قوانین حمایتی بسیار ضعیف و کم رنگ از تولیدات داخلی، خطرات محتمل در صورت کشف الگوی ژنتیکی از جمله ایجاد تغییراتی در تنوع زیستی، ورود تولیدات ارزان قیمت و معمولاً کم کیفیت کشورهای دیگر مانند چین تهدیدی برای تولید داخلی و همچنین برخی موارد دیگر اشاره کرد. سند جامع زیست فناوری پس از تدوین در شورای عالی زیست فناوری و بررسی و تصحیح در این شورا در شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

برای حل مشکلات کلان آموزش و پرورش و آسیب‌هایی که در فرآیند تعلیم و تربیت وجود دارد، نیز جلساتی برای ارایه گزارش روند تهیه سند ملی آموزش و پرورش که از زمان دولت

برای حل مشکلات کلان آموزش و پرورش و آسیب‌هایی

که در فرآیند تعلیم و تربیت وجود دارد،

بررسی سند ملی آموزش و پرورش

در دستور کار این شورا قرار گرفت

همچنین شورای تخصصی نوسازی نظام آموزشی در راستای فعالیت های کمیسیون علمی و پژوهشی جنبش نرم افزاری و تولید علم و برای تکمیل اسناد فناوری های برتر و تحول و نوسازی نظام آموزشی گزارش های زیر را تا پایان سال ۱۳۸۶ در دستور کار خود دارد: گزارش وضعیت نظام آموزشی در حوزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سیاست ها و راهبردهای پیشنهادی در راستای تحول و نوسازی نظام آموزشی کشور، گزارش دوم جامع از روند اجرای فصل چهارم قانون برنامه چهارم در سه سال گذشته، گزارش سازمان صدا و سیما در مورد برنامه های و فعالیت های این سازمان برای توسعه فرهنگ و گفتمان علمی در کشور، تهیه سند ملی فناوری اطلاعات، گزارش دوم سند ملی آموزش و پرورش در راستای تحول و نوسازی نظام آموزشی کشور، گزارش وضعیت نظام آموزشی در حوزه وزارت بهداشت و سیاست ها و راهبردهای

۸۵ تا مهر ۸۶) می توانیم به جلسه بررسی مهندسی فرهنگی علم و نظام جامع علمی کشور اشاره کنیم. در این جلسه بر لحاظ کردن مواردی چون: ضرورت تهیه نقشه جامع علمی کشور در چارچوب سند چشم انداز ۲۰ ساله، ضرورت نگاه کلان نگر و ایجاد یک جایگاه برتر برای مهندسی فرهنگی در میان تمام سیاست های کشوری، ایجاد ساختارهای مبتنی بر دانش برای تحقق کارکردهای مورد نظر مهندسی فرهنگی علم، مشخص کردن رابطه بین دین و فرهنگ و لحاظ کردن آن در مهندسی فرهنگی علم و تحقق بخشیدن به مدیریت فرهنگی و اجرای آن با نمادها و سمبل‌ها جهت نیل به نظام مهندسی فرهنگی تاکید شد.

در پایان این گزارش بر لحاظ کردن: ضرورت دید جامع به مهندسی فرهنگی و تاکید بر مهندسی همزمان در همه حوزه ها، توجه به پیچیدگی عوامل مهندسی فرهنگی در ترسیم نقشه مهندسی

تیین چشم اندازهای توسعه آموزش و پرورش در افق ۲۰ ساله و بالاخره تدوین راهبردهای نیل به چشم انداز طراحی می شود.

در پایان این گزارش بر لحاظ کردن موارد چون: لحاظ کردن نگاه سرمایه

قبل و با مصوبه دولت در دستور کار آموزش و پرورش قرار گرفته بود در دستور کار این شورا قرار گرفت. بر مبنای گزارش مطالعات سند در سه حوزه مطالعات آموزش و پرورش از درون یا مولفه های اصلی آموزش و پرورش (مطالعات نظری)، مطالعات آموزش و پرورش از بیرون و مطالعات محیطی و استانی آموزش و پرورش با هدف تبیین انسان مطلوب آموزش و پرورش تا خرداد ۱۳۸۶ پایان می یابد و بعد از آن پیش نویس سند تنظیم و رایه می شود. بر مبنای گزارش مطالعات نظری در ۵ سطح بنیادهای دینی، فلسفی، علمی، فلسفه تعلیم و تربیت و نیز الگوهای نظری برای ساحت های مختلف یا همان سواد های مختلفی سطح الگوی نظری زیر نظام های اصلی یعنی خرده نظام های آموزش و پرورش و سطح تدوین دکتترین و استخراج دلالت ها انجام می شود.

در مطالعات محیط های بیرونی برای چگونگی تاثیر گذاری و فرصت ها و تهدیدها، مطالعات در چهار سطح تاثیرات محیط اداری اجرایی دولتی و عمومی، محیط های حقوقی قضایی تامینی، محیط اجتماعی اقتصادی سیاسی فرهنگی و محیط های بین المللی منطقه ای انجام می شود. در مطالعات درونی یا همان مولفه های اصلی مطالعات به تحلیل و ارزیابی وضع موجود آموزش و پرورش و تعیین نقاط ضعف می پردازد. بر اساس این گزارش سند ملی برای تبدیل فرصت ها و تهدیدهای ناشی از محیط های متعامل، تبیین ضعف ها و قوت های نظام فعلی آموزش و پرورش، تبیین چالش های اساسی نظام آموزش و پرورش در دستیابی به وضع مطلوب،

بررسی عملکرد شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و چشم انداز آینده آن یکی دیگر از فعالیت های شورای تخصصی تحول و نوسازی نظام آموزشی بود

فصل چهارم قانون برنامه چهارم توسعه نیز دیگر فعالیت های این شورا در یک سال گذشته بوده است.

بررسی عملکرد شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و چشم انداز آینده آن یکی دیگر از فعالیت های این شورا بود که با تاکید بر دغدغه های رهبری در حوزه تولید علم و نهضت نرم افزاری و ضرورت های ایجاد یک مرکز فرابخشی برای پیگیری علم و فناوری در کشور این گزارش بررسی شد.

در پایان بر ضرورت تعبیه یک سیستم نظارتی قوی برای اجرایی کردن مصوبات این شورا، ضرورت حمایت شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری از مدیران ریسک پذیر، ایجاد بانک اطلاعات پژوهش های کشور جهت جلوگیری از موازی کاری و بهره برداری از آن، هماهنگ کردن بخش های اجرایی برای حرکت در مسیر تولید علم و هدفدار کردن پژوهش در راستای نیازهای کشور تاکید شد. ■

ایسی به آموزش و پرورش در تنظیم سند ملی و سرمایه گذاری بلند مدت در این حوزه، استفاده از تجارب همه کشورها در این حوزه برای تهیه سند ملی آموزش و پرورش، لحاظ کردن فرهنگ تیمی در سند ملی آموزش و پرورش برای آموزش دانش آموزان، توجه به زدودن فرهنگ حفظی در سند و توجه به پژوهش، موظف کردن آموزش و پرورش به فعال سازی شورای راهبردی سند ملی، رایه بخشی از بندهای سند به عنوان سیاست های کلی توسعه آموزش و پرورش به مجمع تشخیص مصلحت نظام بعد از تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی و تعیین شاخص ها و اهداف کمی و کیفی در سند در چارچوب سند چشم انداز، در تهیه سند تاکید شد.

ارائه گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حوزه اجرای سند چشم انداز، سیاست های کلی برنامه چهارم توسعه و اسناد علمی کشور،